

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Intemeiată în 1838 de George Barițiu

Cu tot disprețul pentru popor, aristocrații și oligarhii mici 24 de ore n-ar fi fost în stare să susțină singuri statul (istoria Transilvaniei) G. BARIȚIU

Redacția și Administrația
Brașov, Str. Prundului Nr. 15.
Telefon 226.

Apare seara în fiecare zi de lucru

Concesiunea anunțurilor și abonamentelor a ore Prime Agent
Gomână de publicitate GH. ILIESCU București, s. Ionica 6

Fibonamentul:

Po an an
Pe 1/2 an
Pe 1 an

Strângerea rândurilor

Într-o anume presă bucu-
reșteană și în cercuri politice
cari nu ne agreează, apar zilnic
comentarii ce vestesc o apro-
piată dislocare a partidului
național. Se fac mai ales două
pronosticuri. În cel mai apro-
piat timp se asigură că unii
din bărbaiți cu greutate ai
partidului național, se vor atășa
liberalilor, iar alții vor trece
în gruparea tachistă.

Suntem în măsură să afir-
măm, că aceste combinații sunt
de natură pur fantezistă. În
partidul național nu sunt des-
binări, din contră, cu fiecare zi
se strâng rândurile, se cimen-
tează legăturile sufletești. Ne-
cesitatea de a se solidariza
se observă tot mai viu în
sinul parlamentelor ardeleni.

Nici nu s'ar putea să fie
altfel. Uniți în idei pentru cari
au luptat două generații și
uniți în năzuințele de a lucra
cu pricepere pentru repedea
consolidare a României, toți
înțeleg că opera cu succes nu
poate fi săvârșită decât prin-
tr-o colectivitate bine încheată.

Am vorbit cu dd. Goldiș și
Goga, despre cari se susține
că ar inclina iremediabil, pri-
mul către liberali, al doilea
către tachisti. Ambii ne-au des-
mințit categoric combinațiile
despre atitudinea dărilor.

Ar fi dezastruos ca în clipa
când se face apel la eforturile
noastre pentru a să lucrăm
repede și bine pentru pro-

perarea țării, să ne divizăm cu
ușurință pe chestii mărunte.

Pentru strângerea rândurilor
într-o acțiune efectivă va avea
un rol covârșitor clubul par-
tidului. În discuțiile dese și
agitate din club se va crea
solidaritatea necesară timpului,
se va da îndrumarea și orien-
tarea sigură tuturor.

Deci nu răslețire a forțelor,
ci încheierea lor. Se impune
solidaritatea între parlamen-
tarii ardeleni cu atât mai mult,
cu cât însuși blocul parlamen-
tar câștigă prin aceasta, în-
lesnindu-se înțelegerea în toate
chestiunile.

Nu din spirit de partid sus-
ținem noi ideea încheierii, ci
din convingerea tare ce-o
avem, că pentru a răși să
realizezi un program este ne-
voie de o colectivitate unită
și în stare să traducă în faptă
anume concepții. Înțelegerea
și frăția pentru care pledăm
noi nu vor rodi vre-un profit
de partid, de organizație po-
litică, ci o acțiune nobilă, o
îmbunătățire socială. Câștigă
deci societatea, neamul.

Organizația de partid este
bună atât vreme, cât ea este
un mijloc de a lucra pentru
binele obșteșc. Ori partidul
național și blocul parlamentar
sunt stăpâniți de hotărârea de
a lucra cu energie pentru re-
culegerea și înflorirea țării
noastre largite și frumoase.

Constatări politice

Di Brătianu la Camera a spus
că n'a dat nici o însărcinare d-lui
C. Stere în Ardeal. La interpu-
rea d-lui Taslavanu d-sa a răs-
puns însă, că a spus dlui C.
Stere să sfătuiască pe transilvâ-
neni să nu facă revoluție.

Ori, atunci? Di Stere făcea
propagandă pentru războiul im-
potrivă R. și dl Brătianu știa
de sigur ce misionare avea în Ar-
deal și totuși nu l'a împiedicat,
ci i-a dat și d-sa o nouă însărci-
nare.

Di Marghiloman a afirmat la
Camera, că sub guvernarea libe-
rală erau două rânduri de dosare:
unul pentru stat și altul pentru
ministri. Di Brătianu lon ar fi a-
vând dosare acasă, cu acte ce a-
parțin Statului.

Sisteme de guvernare perso-
nală, cari nu se vor mai repeta.

Di general Averescu, într-o scri-
soare către președintele Consiliu-
lui, spune că a demisionat din
pricina alegerii dlui Iorga și at-
titudinii naționaliste și a d-sale
impetivă sa.

Ce vor face Aliații în Ungaria

Atașatul englez al misiunii in-
ternale din Ungaria a făcut ur-
mătoarea declarație:

Vom construi la Budapesta vaste
antrepozite unde vom imagina
cerealele și materialele prime din
Balcani, vom transfera la Buda-
pesta sediul conferinței dunărene.
Statele Unite proiectează înființarea
în orașele Ungariei antrepozite de
alimente, servite de o flotă co-
mercială specială navigând Du-
nărea.

Discuțiile dela Camera.

Declarațiile d-lor Brătianu și Marghiloman

— Cel din urmă spune că a greșit în politica sa, dar

D-l Brătianu continuând expu-
sarea sa, afirmă că dela început
politica României era dictată de
principii generale, nu de oportu-
nism. Arată cum s'a semnat tra-
tatul cu germanii și că n'a cunos-
cut nici când a semnat în tre-
gime acest tratat. Cu tratatul Aus-
triei tot astfel era să se procedeză;
d-l Brătianu afirmă, că numai în
urma protestului său i s'a dat tra-
tatul în original de la edit. Clau-
zele din el m'a provocat protes-
tul chiar în fața dărilor. Arată
apoi încercările de a forma
un bloc balcanic care nu s'a rea-
lizat din pricina Serbiei.

D-l Brătianu face apel o afirma-
ție gravă: niciodată spune d-sa
nu ni s'a oferit o discuție serio-
asă și documentată. O ignoranță
totală în se privește chestiunile
țării mele. Nu se știe nici unde
e situat Banatul, care trebuie să
fie întreg al României Mari.

Arată apoi, că e o greșală de
neiertă să se fixeze hotarul la o
bătălie de pucă de Oradea Mare,
Sămar și Arad.

În Bănă, majoritatea absolută e
pentru unire cu România și ma-
joritatea relativă e românească. Bă-
natul nu poate fi rupt în două, ca
și copilul lui Solomon.

D-l președinte Iorga intrerupe
pe orator și spune că urează re-
populul român mai mult noroc de
cât a avut d-l Brătianu.

D-l Brătianu răspunde președin-
telui că i urează norocul de a fi
ajutat permanent de spiritorii
săi dinăuntru și dinăuntru să
nu-l vie de cât din afară.

Oreșorul e intrerupt de jărâniști
și socialisti și astfel se naște un
incident cu liberalii, președintele
suspendând ședința.

La redeschidere, d-l Brătianu
continuă: se ocupă cu chestiunea
relațiilor cu Ungaria, arătând fa-
vurile date de aliații lui Bela
Kuhn, de operațiunile împotriva
bolșevicilor la cari numai România
a răspuns. D-sa respinge apoi vio-
lențele pe care Consiliul suprem
le-a avut față de România și nu
admite o anchetă interlaltă în ce
privește oșterea și poporul român.
Nu am luat din Ungaria, pradă de
război și materialele furate din
țara noastră. D-l Brătianu spune
că la Paris i-a căzut în mâini un
document prin care deoare-ce ar-
mata română era puternică, Ro-
mania trebuie lovită economic.

Vorbind de minorități spune că
e mare deosebire între drepturile
minorităților și amestecul străin
care să protejeze, aceste drepturi.
Nu poate fi sacrificată independen-
ța țării de dragul aliaților.

D-l Brătianu spune că el au ne-
voie de noi după cum și noi avem
aceeași nevoie de ei și deci să nu ne
ceară sacrificarea intereselor noastre
vitale. Ei pot înfrânge bărbăția unui
om, dar nu a unui popor. După ce
arată în aplauzele Camerei sacrifi-
ciile armate, spune că viitorul ne
va da succesul în lupta noastră
de astăzi. (Aplauze la liberali).

Di Marghiloman la tribună

Fostul președinte al Consiliului
care a încheiat pacea dela Bucu-
rești în 1917, a ținut să-și lănu-
rească atitudinea sa politică. Di
Marghiloman declară, că aprobând
programul guvernului, spune că
trebuie să rectifice unele afirmații
ale d-lui Brătianu, d-sa, intrerupt
de aplauzele blocului, acuză pe d-l
Brătianu arătând greșelile ce a făp-
tuit. Amintește însărcinarea pe care
a primit-o dela d-l Brătianu să
trateze cu Czerin în chestia Ardea-
ului în vremea neutralității. D-l
Brătianu afirmă că n'a ezitat —
spune oratorul.

N'am atacat pe liberali fiindcă
au făcut războiul, ci fiindcă nu
s'au pregătit pentru el.

Arată că abia intrați în luptă
duceam lipsă de toate. Iar în pri-
vința asigurării concursului alia-
ților, din cel 300.000 ruși abia ne-au
venit 18.000. D-l Brătianu n'a știut
să-și asigure împlinirea tratatului
dela 1916.

Tratatul dela București, d-l Mar-
ghiloman l'a semnat, chemat de
M. S. Regele care a găsit că unele
credințioase pe treptele tronului.
Nimeni nu m'a împus Saveranului,
ci împrejurările grele pentru țară.
Da a am semnat, n'am ratificat
tratatul cu toate presiunile grozave
ale nemților din fine care zi. Am
temperizat, când dușmanii erau
mai puternici.

D-l Marghiloman spune apoi, că
a greșit în politica sa, dar nimeni
nu-l poate bănui cineva (Aplauze
pe băncile blocului). Am luptat
pentru Dinastie și armată, când se
cerea desființarea lor și d-l mini-
strul de război știe că era coman-
dant al unei armate tănuită duș-
manului.

Spune că n'a avut cunoștință de
actul dela 3 Dec. 1917 prin care

acuză pe d-l Brătianu —

aliații încheiau semnarea păcii.
România a mare s'a făcut nu din
concepțiile politice ale dv, libe-
ralilor.

Dacă se încheia războiul, d-sa
ar fi avut o altă viață, aveam noi Basa-
rabia?

Dacă se urmărea coaliță con-
cepție, pierd am Ardealul.

Să ne închinăm frunța unui ge-
niu mai mare decât puterile nostre.
România a ieșit din instinctul
tuturor Roșanilor.

Referindu-se la situația de azi,
când România este invitată ca să
ia o atitudine față de aliați, oratorul
spune, că nimeni nu cunoaște
actele și tratativele.

Dacă d-l Brătianu a acuzat pe
cel din conferință că nu știa nici
situația geografică a părților în
litigio, oare nu avem nimic a ne
reproșa?

Când toți ceilalți își făcuseră o
înțasă propagandă, noi ne-am dus
numai cu hărtia noastră din 1916.
Amintește de cuvintele spuse re-
gelui, ca nu în guvernul dela Bu-
curești să fie reprezentate toate
partidele, ci toate energiile țării
să fie trimise la Paris.

D-l Marghiloman întreabă gu-
vernul, dacă poate să nu primească
concursul său.

Se declară principal pentru toate
punctele din programul anunțat de
guvern.

Regretă, că ne-am incurcat în
mrejele diplomației noastre, fiind
nevoii să depunem semnătura sub
presiunile din afară.

Atunci când se va găi ce așun-
de clauza minorităților, atunci o
mare parte din această Cameră va
putea împreună cu guvernul să-și
ia răspunderea semnării.

Să lucrăm pentru aducerea țării
la normal, să refacem situația eco-
nomică a țării, pentru a înlesni
guvernului actual opera lui de re-
forme. (Aplauze în rândurile blo-
cului).

Consiliul Ligii Națiunilor se va întruni în 27 ianuarie

Carnavon — Este sigur că tra-
tatul din Versailles va fi ratificat
în ianuarie. Consiliul Ligii na-
țiunilor se va întruni la 27 ianuarie
în Paris. Curzon va reprezenta
Anglia, Burgeois Franța, Chinda
Japonia. Nu se știe dacă Tittoni
va reprezenta Italia.

Conferința de pace va putea face concesiuni teritoriale României

— Ce scrie „Le Temps” —

Paris. „Le Temps” scrie că conferința de
pace scăpând de sub apăsarea directă a dele-
gațiunii americane, va putea face oarecari con-
cesiuni teritoriale Românilor, ținând seamă de
obligațiunile luate de aliați prin tratatul din
1916. (Ag. D).

Relațiile României cu aliații

În expozeul guvernului, d-l Valda
Voievod a spus:

Cu privire la aliații noștri, tre-
buie să păstrăm de alungul vremii
recunoștința noastră. (A-
plauze).

Ceea-ce eroianul armaei române
și sacrificiul fără precedent al în-
tregei națiuni române au obținut,
s'ar fi păstrat foarte cu greu, ca
o moștenire de nediscutat, pentru
generațiile viitoare, fără concursul
și recunoașterea de drept a puter-
ilor aliați și asociate (Aplauze).

Sângele vărsat în comun cimen-
tează legăturile simțimentelor noastre
mai trănice ca tratatele tipărite
și semnate pe hărtie.

După cum luptele de la Jiu și
la valea Pruhovei, la Mărășești și
Mărăști au scaput Verdun-ul și au
asigurat războiul necesar pentru ca
măndrele armate ale Statelor Unite
ale Americii de Nord să poată
veni în ajutorul cauzei civilizațio-
nă, tot astfel sacrificiile de sânge
și de bugetii ale Angliei, Franței
și Italiei, ajutate de Americă, au
scăpat neamul nostru de urmările
unei umiliri, slavă Domnului, tre-
cătoare (Aplauze).

Veștile răspândite în streinătate
de către dușmanii ce ne urăsc, în-
cearcă să pue în discuție loial-
tatea noastră față de marii noștri
aliați. Nu e român căruia e astfel
de încercare, îl dă obiect de discu-
țiune. Nu este nici un bărbat de
stat român care poate vedea alt
loc pentru viitorul României decât
o strânsă și călduroasă legătură
prietenească cu Aliații noștri mari,
legătură bazată pe respectul și
respectul reciproc. Aceste relațiuni
vor putea fi mai sigur întărite,
dacă ne hotărâm să trimitem un
număr cât mai mare de tineri din
toată România Mare, în America
de Nord, Anglia, Franța și în Ita-
lia, ca să-și facă studiile și educa-
țiunea lor. (Aplauze). Dând co-
piilor noștri să capete cât mai de
vreme în inimile lor iubirea de
aceste țări și națiuni și să adă-
cească prin cunoașterea limbii lor
comorile neprețuite științifice, li-
terare și artistice ale acestor state,
pioneri al civilizației lumii, pu-
tem să fim siguri că intrar, a țării
noastre în comunitatea primelor

Foști în Regimentul 2 Cloșca
Locotenent Colonel: Sandon Ar-
tur, comandantul Regimentului 3
Crisan.

Majorul: Ugo Tabelini, regim. 3
Crisan.
Locotenentul Catușiu Sig. Emilie.
Sublocotenentii: Vancean Sig.
Victor, Ferrajoli Sig. Giuglio, Ră-
cita Sig. Gligorie.

Caporalii: Negria Domenic și
Scurtu Vasile.

Șeful Corpului Voluntarilor A. B.
Pl. Secretar General.

Barca

Că se reîntorc în port alădea uriașe nave,
Ceți pasă!...
Pe marea furlunoasă,
Te-am logodit pe totdeauna,
Cu vântul fără pace,
Cu furtună,
Cu uraganele grozave!...

În larg te vreau, zdrobită ori biruitoare,
Pe creste albe,
Ori în adâncuri de văltoare!...

Iar când lumina palidă de stele
Nu-ți va mai lăsa prin neguri grele,
În goana spre necunoscut — o cale,
În scârba și revolta mea
Te-oi scuzunda,
Cu vâslele fatale,
Cu vâslele necăpătării mele!...

A. Cotrus.

Visul

Cu mâna-mi de necăpătării copil,
În jașia de pământ a umbrei mele,
La rădăria primei stele,
Am semănat un vis, exuberant grăunte,
Și, palid, în picioare,
Încăzător în doru-mi fără de hotare,
Într-o copilărească nerăbdare,
Am așteptat să crească până'n zori — un munte...

A. Cotrus.

PARLAMENTUL

Ședința de Joi (18 Decembrie) a Camerei

Deschizându-se ședința la ora 3
d. a. d-l ministru Ștefan C. Pop
anunță, că printr-un decret regal
vor fi amestiați toți alegătorii,
cari din diferite pricini nu s'a pu-
tut prezenta la alegeri. Clemența
auzită să nu fie însă interpretată
greșit, E pentru prima și ultima
oară, când ea se acordă. Suntem
cu toții alături să arătăm alegăto-
rilor că votul nu este numai un
drept dar și o datorie.

Di A. C. Cusa aduce la cunoș-
tința camerei declarația partidului
naționalist democrat cu o rezervă
personală asupra chestiei externe.
Partidul naționalist-democrat, afir-
mând cu tărie caracterul de adu-
nare națională constituțională, actua-
lului parlament, pune întreaga lui
muncă la dispoziția guvernului.

În numele meu personal, fac
cele mai absolute rezerve în ce
privește partea privitoare la pro-
blema externă. Eu stau neclintit
pe punctul de vedere al dreptu-
rilor noastre constituționale prin tra-
tatul dela 4 August 1916, care re-
cunoaște granițele firești ale Ro-
mâniei și suzeranitatea statului
român. Eu consider semnarea ca
o mare greșală politică, intru
cât e de natură să aducă în a-
lianțele noastre firești, pe care
trebuie să le ținem pururea țării.

În numele celor 3000.000 de
jertfiți, ridic protestarea mea. Pro-
testez împotriva tendinței de a se
reduce teritoriul României la stea-
rea de teritoriu colonial.

Cere să se comunice parlamen-
tului lucrările delegației noastre
dela Paris, cum și textul dela
Saint-Germain, împreună cu tra-
tatul din 1916, pentru ca să se
vadă cum au fost reprezentate și
cum au fost tratate interesele
noastre.

După cum pe ații nu i-a legat
semnătura pusă pe tratatul Ro-
mâniei, tot așa și mai puțin ne
leagă semnătura noastră silită.
(Puterice aplauze pe băncile li-
berale și în grupul răslele din
masa blocului).

Deputatul R. Brandstah salută în
numele poporului german din Ro-
mania-Mare primul parlament al
noului patrii. Noi liberi aleși în
parlamentul român, declarăm că
pe alipim statului român, căruia fi
vom apărui cu toată marea noastră
sub sceptrul dinastiei. Numai mun-
ca cinstită și sănătoasă poate să
facă din patria noastră o cetădeală
puternică de cultură și de civiliza-
ție. Programul dela Alba-Iulia este
un cuit pentru noi prin precețele
lui democratice. Sprigim și vo-
tăm eu guvernul, care în timpuri
grele a luptat pentru binele popu-
lului. Sângele ostașilor noștri a
curs pentru apărarea țării la Tisa.
Trăiască România-Mare! Trăiască
Regele!

În numele grupării mai multor
parlamentari bănățeni d. Garda
face tot istoricul de suferințe și
lupte seculare, din vâlmășagul că-
rora poporul bănățean s'a păstrat
intact ca limba și o naționalitate.
Azi însă, Banatul sângera de rana
care-i spintecă în două trupul.

Banatul ne-a fost recunoscut
întreg, odată cu integritatea re-
vendicării noastre naționale. În
călzi de această recunoaștere am
intrat în război, când pericolul e-
ra mai mare pentru aliați.

La Alba-Iulia am proclamat u-
nirea într-un singur trup de țară
a tuturor ținuturilor românești. În
Banat însă a pătruns o armată
stărească. Am respectat cuvântul a-
liaților așteptând ca dela ei să vie
dreptatea. Am înfrânt armatele
maghiare ce voiau să semene pus-
tiul anarhiei în tot cuprinsul Eu-
ropel. Pentru a doua oară am a-
jutat pe aliați.

În virtutea acestor fapte cerem
Banatului nostru. Dreptul asupra Ba-
natului este imprescriptibil. Nicio-
dată nu vom renunța la el.

Privim cu încredere totuși ac-
tualul guvern, socotind că semna-
rea a fost impusă de violența for-
țelor majore. (Aplauze). Lupta pen-
tru idealul național trebuie să stea-
gă toate deosebirile și toate vră-
măștile dintre frați.

Durerea ne-a unit pe noi, toți
Bănățenii. Cu toți cerem să se
eternalizeze declarația noastră. Ba-
natul este un întreg indivizibil Ro-
mânilor sunt locuitorii de baștină al
acestui ținut. Al Românilor deci
trebuie să fie Banatul întreg. Acest
lu cru fi cer patru părți din cinci
din masa locuitorilor.

Nu se va face șaa, Banatul va
fi o eternă Alsa de-Lorenă a Orien-

tului, isvor de discuțiuni și c-
fice nelimpăcate în viitor.

Fi Banatulul vor să fie com-
darați că aparțin patriei romi-
Acum și în viitor strigăm și v-
striga: „Banatul nu-l pierdut”. (U-
ternice aplauze)

Ședința de Joi a Senatului.

La Senat d-l prim-ministru
Vaila a făcut același largă es-
nere a programului guvernului
care a făcut-o în ședința de M
a camerei.

E. P. S. Episcopul Cristea sp-
că guvernul actual merită to-
crederea țării.

Ca membru al partidului naț-
nal nu pot decât să urez spor-
muncă noului guvern iar ca ep-
cop să mă bucur din toată in-
mea, că guvernul a făgăduit
concursul bisericii creștine or-
dexe.

Ca scribăstör al Banatului
doare când sunt nevoii să aud,
acest ținut care el egănuil n-
mului nostru, nu ne aparține în-
tregime. Ori din ce punct de v-
dere ar fi privit Banatul, el
poate fi luat decât ca un tot
despărțit. Lăsând la o parte che-
ile politico-economice, suferim
nu pot admte deslărua unei pi-
din Banatul românesc care e
prinde peste 20.000 de credinți
și fi sufletești al mei (Aplau-
prelungite pe toate băncile. Ova-
Dar dacă soarta nelădurată
voi ca această parte din Banat
fie pierdută, atunci se va naște
chestie a Alasiei-Lorene ron-
nești. (Aplauze îndelung repetat)

De la d-l P. S. Episcop
Cristea citește un memoriu ad-
sat guvernului de către toți rep-
zentanții Bănățenii din Parlamen-
tul român prin care stăruie pe lan-
guvern ca în noile tratative să
insiste pentru alipirea Banatului
patria lui firească: România. (A-
plauze).

D-l Al. Constantinescu cere al-
garea cuvântării episcopului Cr. S. în
Senatul încheiează cu aplauz
Se ridică ședința la 5 și un ste
cea viitoare anunțându-se pe Său
bătă la ora 2 jum.

Tratatul de alianță im- potriva atacurilor germane

Consiliul Suprem aprobă sub-
stituirea Belgiei în locul Ameri-
cii în tratatul de alianță militar
împotriva unui atac neprevăzut
din partea Germaniei.

Dela Reuniunea femeilor române

La declarația d-nei
M. Burduleu

publicată Vineri la 19 Decembrie
a. c. în „Gazeta Transilvaniei”, a-
dereză și verifică următorii: M.
Gr. Popescu, Dr. P. Mesteș pre-
zidentul Tribunalului d-l Brașov,
Dca Mesteș, Dr. C. Moga advocat
Dna Moga, Dr. N. Stinghe preot,
Dna Stinghe, d-nele: Elena Chinea,
Fl. Hosan, Cat. Pușcariu, Zoe Da-
mian, El. Căpățână, Eug. Bobanec,
Cor. Laticu, M. Brânzea, Ana Do-
bolu, M. Cristan, M. Maximilian,
El. Moldovan, M. Oncioiu, Cătănă
El. Ieneș Efr, M. Popescu, M. Mi-
clea, M. Spudera, Oltean, M. Pre-
cap, M. Savu, M. I. Savu, Aug.
Tălăscu, Fl. Popovici, El. Săn-
mărgăritan, Por. Popa, E. Navrea,
Dr. Pușcariu, El. Peligrad, M. Gă-
neș, S. Roșca, M. Mic, M. Coliban,
El. Zamfir, El. Jalea, M. O. teas,
El. Vlaicu, M. Barbier, E. Băzei,
Ec. Renel și d-soarele: El. Prișcu,

